

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA – NGHỆ THUẬT

**NHỮNG BIẾN ĐỔI TRONG VĂN HÓA GIA ĐÌNH
Ở HÀ NỘI HIỆN NAY**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn :
Sinh viên thực hiện : Nguyễn Thị Hương Giang

HÀ NỘI - 2011

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU.....	4
1. Lý do chọn đề tài.....	4
2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:	5
3. Mục tiêu, nhiệm vụ nghiên cứu:	6
4. Phương pháp nghiên cứu:	6
5. Bố cục của đề tài:.....	6
CHƯƠNG I: TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC XÂY DỰNG VĂN HÓA GIA ĐÌNH Ở VIỆT NAM HIỆN NAY.....	7
1.1. Khái niệm	7
1.2. Quan điểm, định hướng của Đảng và Nhà nước về công tác xây dựng văn hóa gia đình ở Việt Nam hiện nay.	11
1.3. Vai trò của gia đình ở Việt Nam hiện nay.....	14
1.4. Những tiêu chí cơ bản trong công tác xây dựng gia đình văn hóa hiện nay.....	17
CHƯƠNG II: SỰ BIẾN ĐỔI VĂN HÓA GIA ĐÌNH Ở KHU VỰC NỘI THÀNH HÀ NỘI HIỆN NAY.....	19
2.1. Văn hóa gia đình truyền thống của người Hà Nội xưa.....	19
2.1.1. Mô hình gia đình	19
2.1.2. Những tập tục trong gia đình truyền thống	23
2.1.3. Chức năng của gia đình.....	32
2.2. Văn hóa gia đình của người Hà Nội trong giai đoạn hiện nay_ những biến đổi cơ bản	34
2.2.1. Sự biến đổi trong mô hình gia đình.....	34
2.2.2. Sự biến đổi trong văn hóa truyền thống	35
2.2.3. Sự biến đổi trong chức năng gia đình	39

2.3. Những biến đổi tích cực	40
2.4. Những biến đổi tiêu cực	42
CHƯƠNG III: NHỮNG Ý KIẾN ĐỀ XUẤT NHẪM GIỮ GÌN VÀ PHÁT HUY VĂN HÓA GIA ĐÌNH Ở KHU VỰC HÀ NỘI HIỆN NAY	45
3.1. Giữ gìn những giá trị tích cực.....	45
3.2. Những giải pháp cơ bản.....	47
KẾT LUẬN	49
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	51
PHỤ LỤC.....	53

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Có thể nói trong thời đại ngày nay cùng với sự phát triển của xã hội, nhiều vấn đề mới đã được nảy sinh mang tính toàn cầu như: Nạn đói, dịch bệnh, thiên tai, v.v... trong đó vấn đề về gia đình đang ngày càng trở thành mối quan tâm lớn của nhân loại. Liên hiệp quốc đã lấy năm 1994 là “năm quốc tế về gia đình” sự kiện đó đã tác động tới tất cả các quốc gia trên toàn thế giới. Điều đó cho thấy gia đình đã trở thành vấn đề thời sự cần được thảo luận và quan tâm một cách thoả đáng.

Đảng và Nhà nước ta cũng rất coi trọng vấn đề gia đình và đã lấy ngày 28/6/2001 là “ngày gia đình Việt Nam”. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng cộng sản Việt Nam đã nhấn mạnh “phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp của gia đình Việt Nam, thích ứng với những đòi hỏi của quá trình CNH – HĐH. Xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng tiến bộ, hạnh phúc và bền vững thực sự là tổ ấm của mỗi người, là tế bào lành mạnh của xã hội, là môi trường quan trọng hình thành, nuôi dưỡng và giáo dục nhân cách con người, bảo tồn và phát huy văn hoá truyền thống tốt đẹp tạo nguồn nhân lực phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”.

Như chúng ta đã biết gia đình là một hình thức cộng đồng xã hội đặc biệt, được hình thành, duy trì và củng cố chủ yếu dựa trên cơ sở hôn nhân và huyết thống đồng thời gia đình cũng là “tế bào của xã hội”. Gia đình và xã hội có mối quan hệ mật thiết, khăng khít, nó tác động qua lại với nhau. Vì vậy mà nếu chúng ta có một xã hội tốt sẽ là cơ sở để hình thành một gia đình tốt. Mỗi gia đình hạnh phúc, hoà thuận sẽ tác động tới cộng đồng, thúc đẩy xã hội vận động tạo ra sự biến đổi và phát triển. Gia đình hạnh phúc không chỉ có sự “no ấm, bình đẳng, tiến bộ mà còn là nơi hội tụ tổng thể những nét đẹp văn hoá

của mỗi gia đình, cộng đồng và xã hội, nó được thể hiện qua thái độ, hành vi, cách cư xử trong gia đình, trong đó phải đảm bảo các nguyên tắc: Đối với người trên phải bộc lộ thái độ tôn kính, lễ độ, khiêm tốn và quan tâm, chăm sóc. Đối với người dưới phải biểu lộ thái độ thông cảm, nhường nhịn, giúp đỡ, vị tha. Đối với người cùng thế hệ phải hết sức tôn trọng nhau, chân thành, bác ái. Trong quan hệ vợ chồng phải hoà thuận trên cơ sở tình yêu thương chung thuỷ và sự hiểu biết lẫn nhau. Người chồng phải là trụ cột vững chắc, là nơi nương tựa tin tưởng của “vợ yếu con thơ” biết thương vợ, quý con. Người vợ cần cù, chịu thương, chịu khó trong lao động, quán xuyến gia đình “tề gia nội trợ” thật thà, đoan trang, hiền dịu, biết nhường nhịn chồng con, biết giáo dục con cái trở thành người công dân có ích cho gia đình và xã hội.

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói: “...xã hội tốt thì gia đình càng tốt, gia đình tốt thì xã hội mới tốt. Hạt nhân của xã hội là gia đình, chính vì vậy muốn xây dựng CNXH là phải chú ý xây dựng hạt nhân cho tốt”. Nhận thức được tầm quan trọng cũng như vai trò của gia đình trong xã hội hiện nay, là một nhà quản lý văn hóa trong tương lai và cũng là một trong số nhiều người quan tâm đến vấn đề này, vì vậy tôi mạnh dạn chọn đề tài: “Những biến đổi trong văn hóa gia đình ở Hà Nội hiện nay” làm đề tài cho bài khóa luận của mình nhằm đưa ra cái nhìn tổng quan hơn về những thay đổi trong văn hóa gia đình Việt Nam trong những năm gần đây.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:

Đối tượng nghiên cứu: Những cơ sở lý luận về văn hóa gia đình, những biến đổi trong văn hóa gia đình

Phạm vi nghiên cứu: Đề tài tập trung nghiên cứu về những biến đổi trong văn hóa gia đình ở Hà Nội hiện nay.

3. Mục tiêu, nhiệm vụ nghiên cứu:

Nguyên cứu về các cơ sở lý luận, vai trò của “Văn hóa gia đình”, phân tích, đánh giá thực tế về những biến đổi trong văn hóa gia đình ở Hà Nội hiện nay, đề xuất một số ý kiến, giải pháp nhằm giữ gìn văn hóa gia đình trong giai đoạn hiện nay và những tiêu chí để xây dựng gia đình văn hóa.

4. Phương pháp nghiên cứu:

Đề tài sử dụng một số phương pháp nghiên cứu: Phương pháp nghiên cứu tài liệu, tổng hợp, phân tích tài liệu, điều tra, phỏng vấn, thống kê.

5. Bố cục của đề tài:

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục các tài liệu tham khảo, khóa luận được chia thành 3 chương:

Chương I: Tầm quan trọng của việc xây dựng Văn hóa gia đình ở Việt Nam hiện nay.

Chương II: Sự biến đổi Văn hóa gia đình ở khu vực nội thành Hà Nội hiện nay.

Chương III: Những ý kiến đề xuất nhằm giữ gìn và phát huy Văn hóa gia đình ở khu vực Hà Nội hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Văn hóa Việt Nam trong tiến trình đổi mới

Tác giả: Hồ Sĩ Vịnh

Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia

Xuất bản 1999

2. Văn hóa gia đình Việt Nam

Tác giả: Vũ Ngọc Khánh

Nhà xuất bản văn hóa thông tin

Xuất bản 09.2008

3. Biến đổi xã hội nông thôn trong quá trình công nghiệp hóa và hiện đại hóa. Thực trạng và phát triển giữa các vùng kinh tế – lãnh thổ ở Việt Nam, Hà Nội, chương trình KHXX

Tác giả: Đỗ Kim Chung

Xuất bản 03. 1999

4. Từ điển văn hóa gia đình

Tác giả: Phạm Trường Khang. Hoàng Lê Minh

Nhà xuất bản văn hóa thông tin

Xuất bản 08.2009

5. 100 điều nên biết về phong tục Việt Nam

Tác giả: Tân Việt

Nhà xuất bản văn hoá dân tộc

Tái bản lần thứ 21 năm 2008

6. Cơ Sở Văn Hóa Việt Nam

Tác giả: GS Viện Sỹ_Trần Ngọc Thêm

7. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1996,
t9, tr 523

8. Xây dựng gia đình văn hóa trong sự nghiệp đổi mới, Nxb chính trị
quốc gia, Hà Nội, 1997, tr 18

Website:

- Giadinh.net.vn
- vi.wikipedia.org
- Tapchicongsan.org.vn
- Dantri.com.vn
- Chungta.com
- Tin247.com
- Vanhoahoc.edu.vn